

Målrrettede forløb hen mod erhvervsuddannelse på Hobro Produktionshøjskole

/MSS

På Hobro Produktionshøjskole har man siden slutningen af 2014 arbejdet med at udvikle Målrrettede Forløb for de elever, der gerne vil gå videre i erhvervsuddannelse. Tømrer/snedker, Smed, Køkken og Tekstil/kreativlinjen er alle med, men tømrer/snedkerlinjen har været mest systematisk og er kommet længst og i udviklingen af forløbene.

Paw Halager

Pt. er der 7 elever i gang på linjen. En af dem er Paw Halager Bartholomæussen på 17 år. Paw har taget et grundforløb på Agri College i Aalborg, men som for så mange andre var det svært at finde en læreplads. At gå derhjemme var ikke noget for Paw, så da UU vejlederen fortalte ham om produktionshøjskolen tog han chancen og

begyndte på Tømrer/snedkerværkstedet. Arbejdet tiltalte ham, og det viste sig også meget hurtigt, at han havde anlæg for at arbejde med træ.

Paw synes, at det er et spændende at være her, fordi det – som han siger: *forholder sig til virkeligheden. Altså at man laver noget rigtigt på værkstedet, og ikke bare småting. Skydetårne og shelters og sådan noget.*

Værkstedslærerne bemærkede også, at Paw havde flair for arbejdet, og efter et stykke tid tilbød lærerne ham at komme med på Målrrettede Forløb.

Paw sagde ja, og det har han ikke fortrudt. Her lærer han ting, som han kan bruge på teknisk skole. F.eks. at arbejde i tegneprogrammet AutoCad og lave forskellige tømrersamlinger. Som elev i målrrettet forløb skal man kunne flere ting end de almindelige elever, og den integrerede undervisning er intensiveret med en masse 'tømrermatematik' hos almenunderviseren Jan Drilling. Som elev får man derfor virkelig fornemmelsen af, at man lærer noget.

Hvad skal man kunne på teknisk skole?

Da Jakob Skov og Lars Norup, lærerne i værkstedet, skulle tilrettelægge de Målrrettede Forløb, tog de ud på teknisk skole og spurgte tidligere produktionsskoleelever om, hvad der havde været det sværeste for dem i overgangen mellem produktionsskolen og teknisk skole. Nogle af svarene var 'teoretisk viden om materialer og konstruktioner, dokumentation og overholdelse af tidsplaner'. Derfor er det nogen af de ting, de unge i Målrrettede Forløb arbejder med i dag, f.eks. i form af billedokumentation og logbøger.

Produktionen er omdrejningspunktet i værkstedet. Det gælder også, selvom man er i Målrrettet Forløb. Alligevel har Jakob og Lars vurderet, at de ind imellem også er nødt til at lade eleverne i Målrrettede Forløb lave øvelser, de ikke naturligt kommer i berøring med i deres daglige produktionsopgaver, såsom tømrersamlinger.

Indimellem bliver eleverne også præsenteret for de teoretiske opgaver fra teknisk skole, så de kan få en fornemmelse af sværhedsgraden.

Undervisningen skal ind i teorilokalet

Målrettede forløb har betydet et tættere samarbejde med almenunderviseren Jan, der især har sat fokus på 'tømrermatematikken'. Tømrere skal kunne skrive regninger og udregne moms. De skal både kunne skitsere i hånden, når de står ude på stilladset, men de skal også kunne bruge de elektroniske tegneprogrammer, og tegne i f.eks. 1:20.

Der har altid været arbejdet med integrering af matematikken i værkstedets produktion, men de tidligere produktionsskoleelever pegede på, at matematikken ikke kun skal være integreret i værkstedsarbejdet. Det er lige så vigtigt, at den foregår i teorilokalet. For når man kommer på teknisk skole, er det vigtigt, at man allerede er vant til at sidde på skolebænken. Vekselvirkningen er god: ud i værkstedet og måle op i forbindelse med en opgave, og så tilbage og sidde på sin flade og regne: *Hvis jeg bare sådan havde præsenteret dem for målestoksforhold, så var de stået af, men når vi begynder med at måle en opgave op, så kan de godt forstå, at man ikke bare kan tegne den i 1:1. og så ender det faktisk med, at de synes det er sjovt*, siger Jan.

Det er noget særligt at være i Målrettet Forløb

For Paw og hans kammerater er der stor forskel på at være almindelig produktionsskoleelev og så elev i Målrettet Forløb: *Man bliver nødt til at være engageret og tage ansvar – og også se om de andre har brug for hjælp*, siger han.

Det er også meldingen fra lærerne, *man skal gøre sig fortjent til det*, som Jakob siger. Målrettede Forløb er for dem, der er mødestabile og tændte for et fag. For dem er det en stor fordel at blive godt forberedt til teknisk skole.

Samtidig er det en gevinst for værkstedet. På samme måde som med PBE lærlingene, så bliver eleverne i Målrettede Forløb mere ansvarsbevidste og kan påtage sig at stå for opgaver og lede de mindre erfarne elever. Det betyder at man virkelig kan udnytte konceptet med sidemandsoplæring.

Men for nogle af de unge, der begynder på Målrettede Forløb, viser det sig, at det alligevel ikke er realistisk med en ordinær erhvervsuddannelse. I sådanne tilfælde bruger man forløbet til at se på, hvad der så er realistisk. Måske EGU eller KUU. Pointen er, at den unge i Målrettet Forløb selv indser, hvad der er realistisk.

Det videre arbejde

Lærerne på Tømrer/Snedkerværkstedet kunne straks se en god ide i arbejdet med de målrettede forløb, og værkstedet er på den måde blevet et slags foregangsværksted. Men arbejdet er ikke begrænset til det ene værksted. Som noget nyt er almenunderviseren begyndt at tilbyde Målrettede Forløb til de unge, der overvejer at gå videre indenfor pleje- og den pædagogiske sektor: SOSU assistenter, pædagoger, PAU uddannelsen og lignende.

Gruppen mødes en gang ugentlig og arbejder med emner, der er relaterede til det med at arbejde med andre mennesker. Logikken er, at i disse fag kommer man ud for andre slags belastninger end tømrerne gør. Så det handler bl.a. om at lære sig selv og sine svagheder og styrker at kende.

For forstander Kim Pedersen har Målrettede Forløb på mange måder været godt for skolen: Udadtil intensiverer forløbene kontakten med de øvrige uddannelsesinstitutioner og gør, at skolen bliver taget alvorligt som samarbejdspartner. Indadtil er det en øjenåbner for lærerne: Hvad skal der egentlig til, for at de unge kommer videre – hvad kræves der på teknisk skole, og hvordan kan man omsætte det til produktionsskolevirksomhed? Og for eleverne bliver det synligt, at der er nogen, der er målrettede mod videre uddannelse. Hvis man vil noget, så bliver man taget alvorligt, og der bliver sat realistiske krav til en.

Udfordringen er selvfølgelig, at der ligger masser af arbejdsopgaver til værkstedsledere og undervisere, ikke mindst i udviklingen af det nye tilbud. Så hvordan prioriterer man? Rådet fra Jan Drilling er at lave en opgørelse over nuværende og nye arbejdsopgaver og så involvere lederen i en prioritering.

Spørger man Paw, hvad han vil råde andre produktionsskoleelever til, hvis de får tilbuddet om et Målrettet Forløb, så er svaret: *De skal sige ja, hvis de gerne vil være tømrere. Det skal de helt sikkert, det er et rigtig godt tilbud. Der er ikke så mange i klassen, lige nu er vi kun 5, så man kan koncentrere sig, og læreren har tid til at hjælpe andre. Der er opgaver tilpasset til alle niveauer – ja det er faktisk en rigtig interessant undervisning.*

Vi har ret meget struktur på forløbene. Vi forsøger at køre 2 målrettede forløb om året. Men derfor er der ind imellem alligevel nogen, der kommer ind løbende. Jakob Skov, værkstedslærer

De unge føler, at de får mere ud af det, at de får mere ansvar, men de føler sig også forpligtede på det og bliver mere mødestabile... Jan Drilling, almenunderviser

Det er vigtigt for os som skole, at blive taget alvorligt. Og for hele skoleformen. Det er de målrettede forløb med til! Kim Pedersen, forstander